

Všeobecné súdy - Belgicko

Upozorňujeme, že verzia tejto stránky v pôvodnom jazyku [fr](#) bola nedávno zmenená. Na preklade zobrazenej jazykovej verzie v súčasnosti pracujeme.

Nová verzia bola zatiaľ preložená do týchto jazykov: [nl](#).

V tejto sekcii nájdete prehľad všeobecných súdov v Belgicku.

Všeobecné súdy – úvod

Najvyšší súd

Kasačný súd: najvyššia jurisdikcia, „súd súdov“ a nachádza sa v Bruseli.

Porotný súd

Na desať provincií a okres hlavného mesta Bruselu je jeden **porotný súd**. Nejde o stály súd, ale sa zostavuje vždy v prípade, keď majú byť pred ním postavení obžalovaní.

Odvolaie jurisdikcie

- **Odvolaie súdy:** v Belgicku je ich 5.
 - Brusel (pre provincie Valónskeho Brabantu, Flámskeho Brabantu a regiónu Bruselu – hlavného mesta),
 - Liège (pre provincie Lutyška, Namurska a Belgického Luxemburska),
 - Mons (pre provinciu Henegavska),
 - Gand (pre provincie Západného Flámska a Východného Flámska),
 - Antverpy (pre provincie Antverp a Limburska).
- **Odvolaie pracovné súdy:** v Belgicku je ich 5. Sú to odvolacie súdy špecializované na pracovné právo. Sú kompetentné pre rovnaké oblasti ako vyššie uvedené odvolacie súdy.

Prvostupňové jurisdikcie

- **Prvostupňové súdy:** v Belgicku je ich 13 (jeden v každom súdnom okrese a dva v bruselskom okrese, 1 pre holandský a 1 pre francúzsky jazyk).
- **Pracovné súdy:** v Belgicku je ich 9 (v zásade jeden na každý obvod odvolacieho súdu s výnimkou obvodu bruselského súdneho dvora, kde sa pracovné súdy nachádzajú v Louvain, Nivelles aj Bruseli, a s výnimkou nemecky hovoriacej časti Eupen).
- **Obchodné súdy:** v Belgicku je ich 9 (v zásade jeden na každý obvod odvolacieho súdu s výnimkou obvodu bruselského súdneho dvora, kde sa obchodné súdy nachádzajú v Louvain, Nivelles aj Bruseli, a s výnimkou nemecky hovoriacej časti Eupen).

Nižšie alebo miestne jurisdikcie

- **Zmierovacie súdnictvo:** v Belgicku je 187 zmierovacích súdov (jeden v každom súdnom kantóne).
- **Policajné súdy:** v Belgicku je ich 15.

Príslušnosť súdov

Zmierovacie súdnictvo

Zmierovací súd rozhoduje v **občianskoprávných a obchodných záležitostiach**, ktoré nepresahujú hodnotu 1 860 EUR. Zmierovací súd je okrem iného príslušný aj v sporoch, ktoré sa týkajú nájomných zmlúv, porušovania susedských vzťahov, vecného bremena, vyvlastnenia bez ohľadu na sumu, ktorej sa spor týka, ako aj predbežných opatrení medzi manželmi. S výnimkou prípadov, keď sa rozhoduje o žalobách týkajúcich sa súm nepresahujúcich 1 240 EUR možno voči rozhodnutiam zmierovacieho sudcu využiť možnosti **opravného prostriedku** na prvostupňovom súde alebo na obchodnom súde, podľa toho, či ide o občianskoprávny alebo obchodný spor.

Policajný súd

Policajný súd je **trestnou a občianskou** jurisdikciou, ktorá rieši priestupky, priestupkové trestné činy, priestupky voči osobitným zákonom (napríklad Poľnohospodársky zákonník, Lesný zákonník), žaloby týkajúce sa náhrady škôd spôsobených dopravnou nehodou a dopravné priestupky. Voči rozhodnutiam policajného súdu možno podať **odvolanie** na prvostupňovom súde s výnimkou záležitostí uvedených v súdnom poriadku, ktoré sa týkajú súm nepresahujúcich 1 240 EUR.

Prvostupňový súd

Prvostupňový súd je príslušný vo všetkých sporoch okrem tých, ktoré sú zo zákona pridelené iným súdom. Nazýva sa to **zvyškovú právomoc** prvostupňového súdu.

Prvostupňový súd je členený na tri sekcie: **občiansky súd, priestupkový súd a súd pre mladistvých**. Od roku 2007 boli v rámci prvostupňových súdov zriadené **súdy pre výkon trestu v Antverpách, Bruseli, východnom Flámsku, Liège a Henegavske**.

Občiansky súd

Občiansky súd rieši **záležitosti, ktoré sa týkajú stavu osôb** (napríklad rozvod, rodičovstvo, adopcia). Je tiež príslušný v sporoch, ktoré presahujú 1 860 EUR, v sporoch týkajúcich sa dane z dedičstva alebo autorských práv, ako aj v odvolaniach voči rozhodnutiam vyneseným zmierovacím sudcom.

Priestupkový súd

Priestupkový súd je trestnou jurisdikciou, ktorej úlohou je súdiť všetky **menej závažné trestné činy a trestné činy prekvalifikované ako prečiny** ako podvodné konanie, podvod, neúmyselné zabitie, krádež vlámaním, krádež s použitím násillia. Je tiež odvolacím súdom pre rozhodnutia vynesené policajným súdom.

Prípád možno predložiť priestupkovému súdu priamym predvolaním prokuratúry alebo občianskej strany alebo rozhodnutím poradného senátu, ktorý v závere vyšetrovania určí, či bude obvinený postavený pred priestupkový súd.

Poradný senát je vyšetrovacia jurisdikcia, ktorú tvorí sudca prvostupňového súdu zasadaajúci sám, ktorý skúma, či existuje dôvod postúpiť vec priestupkovému súdu alebo rozhodne o zastavení stíhania obvineného. Poradný senát tiež rozhoduje o tom, či obvinený zostane vo vyšetrovacej väzbe, alebo bude prípadne prepustený pod podmienkou. Tieto rozhodnutia prijíma buď každý mesiac alebo každé tri mesiace, ak ide o trestný čin, ktorý sa nedá prekvalifikovať ako prečin.

Vyšetrovacia väzba je bezpečnostné opatrenie, ktorým je osoba podozrivá zo spáchania prečinu alebo zločinu vzatá do väzby, čakajúc na súd. Toto opatrenie je uložené s cieľom zabrániť tomu, aby sa podozrivý ukrýval v čase, keď sa má dostaviť pred súd, aby medzičasom spáchal ďalšie trestné činy, aby sa pokúsil o odstránenie dôkazov alebo aby nadviazal kontakt s tretími osobami (napr. s cieľom ovplyvnenia svedkov alebo spoluobvinených). Podozrivý, ktorý je napokon oslobodený alebo voči ktorému bolo zastavené stíhanie, môže žiadať odškodnenie od ministerstva spravodlivosti za čas, ktorý nespravodlivo strávil vo väzení: to je náhrada v prípade neoprávnenej väzby. Na to, aby vznikol nárok na túto náhradu, musia byť splnené dve podmienky: vyšetrovacia väzba trvala dlhšie ako osem dní a väzba alebo ponechanie vo väzbe nebolo spôsobené osobným správaním podozrivého. Pri hodnotení tejto druhej podmienky je ministerstvo veľmi prísne.

Rozhodnutia poradného senátu možno napadnúť **odvolaním** na vyšetrovací senát. Predstavuje vyšetrovaciu jurisdikciu na úrovni odvolacieho súdu.

Súd pre mladistvých

Súd pre mladistvých rozhoduje vo veciach, na ktoré sa vzťahuje zákon o ochrane mládeže z roku 1965, ako je zákaz výkonu rodičovských práv a povinností, umiestnenie mladistvých do pestúnskych rodín alebo do uzavretých zariadení, ako aj v prípadoch trestnej činnosti mladistvých.

Sudca neukladá mladistvým zločincovi tresty, ale prijíma **opatrenia** vo vzťahu k nim. V praxi môže mladistvého najmä napomenúť („vzvať ho k poriadku“), umiestniť ho do pestúnskej rodiny alebo špecializovanej inštitúcie, kde sa ocitne v spoločnosti ďalších mladistvých pod dozorom vychovávateľov, uložiť mu verejnoprospešnú prácu a niektorých výnimočných prípadoch ho dokonca

dočasne uväzniť. Sudca pre mladistvých ukladá **dohľad alebo prijíma ochranné a výchovné opatrenia**. Ak mladistvý, ktorý sa dopustil trestného činu, dosiahol vek 16 rokov, sudca pre mladistvých sa za špecifických okolností môže vzdať prípadu. Mladistvý je potom postavený pred osobitný senát súdu pre mladistvých, ktorý plní úlohu trestného súdu. V prípade obzvlášť závažného trestného činu, napríklad ak ide o vraždu, bude mladistvý výnimočne postavený pred porotný súd, a to napriek skutočnosti, že nie je plnoletý. Súd pre mladistvých môže tiež prijať opatrenia vo vzťahu k rodičom, ak si neplnia svoju výchovnú povinnosť (násilie páchané na dieťať, zneužívanie postavenia, žalostné životné podmienky...). Naliehavosť niektorých situácií umožňuje veľmi rýchlo prijať opatrenia na ochranu dieťaťa.

Podľa návrhu zákona, ktorý Poslanecká snemovňa v júli 2011 odhlasovala a predložila Senátu, by sa na prvostupňových súdoch mala zriadiť súdna sekcia pre rodinu a mladistvých. V návrhu zákona sa počíta s presunom právomocí zmierovacieho sudcu na senáty pre rodinné záležitosti na prvostupňových súdoch a naopak, a presunom právomocí zo senátov pre mladistvých na senáty pre rodinné záležitosti.

Súdy pre výkon trestu

Súdy pre výkon trestu vynášajú rozhodnutia o externom právnom postavení osôb odsúdených na trest odňatia slobody. Rozhodujú o poskytnutí týchto možností: **polootvorený a otvorený režim väzby, elektronický dozor, podmienkové prepustenie a predbežné prepustenie** s cieľom vyhostenia odsúdeného z územia alebo jeho vydania. Prokuratúra a odsúdení môžu voči rozhodnutiam senátov pre výkon trestu uplatniť kasáciu.

Opravné prostriedky voči rozhodnutiam prvostupňového súdu

S výnimkou rozhodnutí súdu pre výkon trestu môže ktorákoľvek zo strán v konaní alebo prokuratúra v prípade nespokojnosti s rozhodnutím vyneseným prvostupňovým súdom voči tomuto rozhodnutiu podať **odvolanie** pod podmienkou, že ide o prvostupňové rozhodnutie, teda nebolo vynesené po odvolaní voči rozhodnutiu, ktoré už vyniesol policajný alebo zmierovací súd. V takom prípade bude o veci rozhodovať odvolací súd nezávisle od toho, či patrí pod občiansky súd, priestupkový súd alebo súd pre mladistvých.

Pracovný súd

Pracovný súd je príslušný v **sociálnych záležitostiach**: sociálne zabezpečenie (dôchodky, nezamestnanosť...), spory v pracovných vzťahoch (pracovné zmluvy, právna úprava zamestnania) a pracovné úrazy. Takisto má právomoc rozhodovať o žalobách týkajúcich sa **kollektívneho vyrovnania dlhov**, ktoré podávajú fyzické osoby.

Pracovný súd zahŕňa **viacero senátov**. Až na výnimky stanovené v súdnom poriadku sa senáty skladajú zo sudcu z povolania, ktorý senátu predsedá, a dvoch prísediacich sudcov. Podľa charakteru sporu riešeného súdom prísediaci sudcovia zastupujú zamestnancov, zamestnávateľov alebo samostatne zárobkovo činné osoby. Tieto osoby sú menované na návrh organizácií z pracovnej sféry (zamestnanci, zamestnávatelia, robotníci alebo samostatne zárobkovo činné osoby). Pokiaľ ide o štátnu prokuratúru, tu sa nazýva prokuratúrou pracovného súdu a štátny prokurátor je prokurátor pracovného súdu.

V prípade nesúhlasu s rozhodnutím pracovného súdu strany môžu podať **odvolanie** na odvolací pracovný súd.

Obchodný súd

Obchodný súd rozhoduje v **sporoch medzi obchodníkmi** v hodnote **presahujúcej hodnotu 1 860 EUR**, ale aj vo veľmi špecifických záležitostiach ako **konkurzy** alebo **spory medzi akcionármi spoločnosti**. Obchodný súd rozhoduje aj o odvolaniach voči rozhodnutiam vyneseným zmierovacími sudcami v obchodných záležitostiach.

Senáty obchodného súdu sa skladajú zo sudcu (sudcu z povolania) a dvoch prísediacich sudcov. Týchto prísediacich sudcov navrhujú rôzne združenia zastupujúce obchod a priemysel. Svojich kandidátov si vyberajú spomedzi obchodníkov, správcov spoločností, audítorov podnikov a účtovníkov. Pokiaľ ide o štátnu prokuratúru, vykonávajú ju členovia prokuratúry prvostupňového súdu.

Pokiaľ sa strany rozhodnú namietať voči rozhodnutiu obchodného súdu, podajú **odvolanie** na odvolacom súde. Napadnuté rozhodnutie však musí byť prvostupňové, a teda nesmie byť rozhodnutím vyneseným proti predchádzajúcemu rozhodnutiu zmierovacieho sudcu.

Odvolacie súdy a pracovné sudy

Odvolací súd sa skladá z viacerých senátov:

- **Občianske senáty** skúmajú odvolania voči prvostupňovým rozhodnutiam vyneseným občianskymi sekciami prvostupňových súdov a obchodnými súdmi.

- **Priestupkové senáty** skúmajú odvolania voči prvostupňovým rozhodnutiam vyneseným priestupkovými súdmi.
- **Senáty pre mladistvých** skúmajú odvolania voči prvostupňovým rozhodnutiam vyneseným súdmi pre mladistvých.
- **Vyšetrovací senát** je vyšetrojúca jurisdikcia poverená rozhodovaním o odvolaniach voči rozhodnutiam poradného senátu. Rovnako vyšetrovací senát posielajú podozrivého pred porotný súd, pretože sa pravdepodobne dopustil zločinu, tlačového trestného činu alebo politického trestného činu.

Podobne ako prvostupňový pracovný súd, aj senáty **pracovného súdu** tvorí sudca z povolania zvaný radca a 2 alebo 4 prísediaci radcovia. Odvolací pracovný súd skúma odvolania voči rozhodnutiam pracovných súdov.

Porotný súd

Trestné činy

Keď je osoba **obžalovaná z trestného činu, ktorý nebol alebo sa nemôže preklasifikovať ako prečin**, je predvolaná pred porotný súd a je súdená **porotou z fudu**.

Predsedom porotného súdu je sudca z povolania, ktorému pomáhajú dvaja prísediaci, rovnako sudcovia z povolania. Nevyjadrujú sa k vine či nevine obžalovaného. Je úlohou členov poroty, zvaných tiež porotcovia, rozhodnúť, či sa obžalovaný dopustil trestného činu alebo nie. **Porotcovia** sú určení losovaním spomedzi občanov. Každý Belgičan vo veku od 28 do 65 rokov, ktorý požíva svoje občianske a politické práva, vie čítať a písať, nebol nikdy odsúdený v trestnom konaní na trest odňatia slobody dlhší než 4 mesiace ani na povinnú prácu v dĺžke viac než 60 hodín, môže byť vyzvaný, aby sa stal porotcom.

Konanie pred porotným súdom začína čítaním obžaloby, zhrnutia prípadu obsahujúceho podstatné skutočnosti zistené počas vyšetrovania. Potom sú vypočutí svedkovia a osoby, ktorých sa vyšetrovanie týka. Tento výsluch má umožniť porotcom, ktorý si nemohli preštudovať spis, vytvoriť si názor. Napokon prokurátor prednesie svoju záverečnú reč, občianske strany dostanú slovo a advokáti prednesú svoju reč. Obžalovaný je vypočutý. Odpovedá na otázky predsedu, vysvetľuje skutočnosti a môže prehlásiť, že je nevinný. V závere ústnej časti pojednávania **dvanásť porotcov** rokuje s vylúčením verejnosti. **Musia sa vyjadriť k vine či nevine obžalovaného**. Rozhodujú prostredníctvom hlasovania a ich rozhodnutie môže byť zmiernené. Môžu napríklad vyhlásiť obžalovaného za vinného s uznaním pohľadujúcich okolností. Ak je obžalovaný vyhlásený za vinného, profesionálni sudcovia a porotcovia sa spolu radia o treste. Toto rozhodnutie sa prijíma absolútnou väčšinou. Rozhodnutie o vine musí byť zdôvodnené.

Voči súdnemu rozhodnutiu porotného súdu nie je v zásade možné podať odvolanie. Odsúdený, občianska strana a prokurátor však môžu uplatniť kasáciu na **kasačnom súde**. Ak je odsudzujúci rozsudok zrušený kasačným súdom, vec je vrátená inému porotnému súdu, ktorý musí znova rozhodnúť.

Tlačový trestný čin a politický trestný čin

O tlačovom trestnom čine možno hovoriť, ak je trestná myšlienka vyjadrená v textoch šírených vo viacerých exemplároch technickým postupom. Politický trestný čin je trestný čin spáchaný s politickým motívom a za politickým účelom. Porotný súd rozhoduje o žalobe vo veci politických a tlačových trestných činov s výnimkou tlačových trestných činov inšpirovaných rasizmom a xenofóbiou.

Kasačný súd

Kasačný súd je **garantom dodržiavania práva prvostupňovými a druhostupňovými súdmi**. Jeho právomoc platí na celom území. Kasačný súd nerozhoduje o skutočnostiach prípadu, ale výlučne o právnych otázkach. Kasáciu možno uplatniť len **na základe právnych dôvodov**, teda v prípade porušenia zákona alebo všeobecnej právnej zásady. Kasáciu možno uplatniť len voči súdnym rozhodnutiam alebo rozsudkom vyneseným v poslednej inštancii, teda rozhodnutiam, voči ktorým nie je možné podať odvolanie.

Kasačný súd sa skladá z prvého predsedu, predsedu, predsedov sekcií a radcov. Úlohu štátneho zastupiteľstva plní generálny prokurátor kasačného súdu alebo generálny advokát. Súd má **tri senáty**: prvý rozhoduje o občianskoprávných, obchodných, daňových a disciplinárnych prípadoch, druhý je príslušný v trestných prípadoch a tretí v prípadoch týkajúcich sa pracovného práva a sociálneho zabezpečenia. Každý z týchto troch senátov má frankofónnu a flámsku sekciu. V každej sekcii zasadá obvykle päť radcov.

Pred vynesením rozhodnutia si sudcovia vypočujú závery **štátneho prokurátora** pri kasačnom súde. Kasačný súd môže rozhodnúť o zamietnutí kasácie. Ak predložené argumenty nie sú prijaté, kasácia je zamietnutá a napadnuté rozhodnutie sa tak stáva konečným. Ak kasačný súd dospeje k záveru, že napadnuté rozhodnutie bolo prijaté v rozpore so zákonom, toto rozhodnutie je zrušené úplne alebo čiastočne s možnosťou alebo bez možnosti odvolania. Rozhodnutie je zrušené s možnosťou odvolania na rovnaký prvostupňový alebo druhostupňový súd, ako bol ten, ktorý vyniesol napadnuté rozhodnutie, ak je potrebné opätovne preskúmať podstatu prípadu. Prípad nie je nikdy postúpený tomu istému súdu.

Poznámka

Treba poznamenať, že priestupkové senáty odvolacieho súdu, porotný súd, priestupkové senáty prvostupňového súdu (priestupkový súd) a policajný súd (zasadajúci v trestných záležitostiach) sa popri občianskych súdoch zaoberajú aj občianskymi žalobami (ktoré sa vo všeobecnosti týkajú náhrady škody) podanými súkromnými stranami, čiže obeťami trestných priestupkov vo všeobecnom zmysle.

Právne databázy

Viac informácií o prvostupňových a druhostupňových súdoch možno získať na [Portáli súdnej moci Belgicka](#).

Je prístup do databázy bezplatný?

Áno, prístup do databázy je **bezplatný**.

Súvisiace odkazy

[Service Public Fédéral Justice \(Ministerstvo spravodlivosti\)](#)

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzí na tejto webovej lokalite spravujú príslušné členské štáty. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska komisia vylučuje akúkoľvek zodpovednosť za akékoľvek informácie alebo údaje obsiahnuté alebo uvedené v tomto dokumente. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.

Posledná aktualizácia: 17/09/2015